

Mesto koje je varoš činilo gradom

Gostovanje umetničke grupe „Škart“ u sredu, 24. decembra, predstavljalo je poslednji događaj u prostoru „Elektrika“. Pitali smo pokretače tog projekta i urednike programa – Sašu Rakezića i Vladimira Palibrka – šta je sve obeležilo sedam godina rada u tom prostoru. Njima su se pridružili umetnici Daniel Kovač i Pet Morijariti. Evo šta su rekli.

PANČEVAC: Zbog čega je galerija „Elektrika“ bila bitna za Pančevo i Pančevce?

RAKEZIĆ: Pre svega, bitno je to da su mnogi od kreativnih ljudi i umetnika iz celog sveta i zemlje za Pančevo saznali baš preko ovog skromnog ali radijantnog prostora. Mislim da je postojanje jednog takvog mesta naš grad baš i činilo gradom, dinamičnim mestom u kojem se odvija razmena ideja i traga za novim rešenjima... Mogli ste da odete do tog mesta i da, potpuno besplatno, vidite nastup nekog umetnika iz sveta ili, jednako bitno, izložbu, recimo, nekog klinca iz komšiluka, čijem radu niko nije posvećivao pažnju.

• Šta je obeležilo godine u kojima je funkcionisala „Elektrika“?

PALIBRK: „Elektrika“ je bila pionirski poduhvat, budući da je opšti talas osnivanja sličnih nezavisnih kulturnih centara i razvoj kakve-takve skvoterske scene u našoj zemlji pokrenut tek sredinom 2008. godine. Glavni karakter rada „Elektrike“ bila je veoma dinamična smena programa, gostiju i aktivnosti, često uz minimalnu podršku lokalne zajednice, tako da smo mnogo toga morali da radimo na mišiće, ulažući sate i sate volonterskog rada i sopstvena materijalna sredstva.

• Gde/šta dalje?

Robert Kramb i Saša Rakezić

RAKEZIĆ: Još uvek ni mi sami ne znamo kako će se ova inicijativa razvijati. Nadamo se da će grad imati volje i želje da nam omogući delanje u nekom drugom prostoru. Već su postojali razgovori na tu temu s ljudima zaduženim za resurs kulture. Postoji plan da „Elektrika” postane jedan od korisnika montažnog objekta koji je trenutno ispred Muzeja, ali koji takođe zahteva neka dodatna ulaganja da bi postao funkcionalan. U svakom slučaju, nastupiće zatišje, u kojem ćemo imati vremena da razmislimo o preoblikovanju naše ideje ili o njenom ukidanju, svejedno.

• Koliko je gostiju bilo i s kojih sve strana?

PALIBRK: „Elektrika” je uspela da u svom radu, kroz više stotina realizovanih programa, spoji neka od vrhunskih imena savremene kulturne scene s totalnim ali promocije vrednim anonimusima. Tako smo, na primer, za rođendan „Elektrike” jedne godine u vidu performansa pred publikom čitali čestitku Terija Džounsa iz „Letećeg cirkusa Montija Pajtona”, dok smo samo nekoliko meseci pre toga ugostili putujuće bijenale teheranske savremene umetnosti i publika je imala priliku da se upozna sa anonimnom i mladom iranskom scenom... Da ne pominjemo redovne posete evropskih i američkih umetnika koji su bili ili na turnejama kroz ove krajeve ili specijalni gosti naših rezidencijalnih programa. Pored umetnika iz zapadne Evrope, imali smo i goste iz Turske, Grčke, Letonije, Ukrajine, Indonezije, Jermenije, Poljske, što je samo dokazalo da i globalna kulturna margina može biti izvor kvalitetnih kreativnih impulsa.

• Po čemu ćeš ti pamtiti „Elektriku”?

RAKEZIĆ: Pre svega kao mesto u kojem sam čuo mnogo zanimljivih stvari i sreo mnoge zanimljive ljude. Verujem da je to obogatilo moj život, a možda i živote drugih ljudi koji su se tu zatekli.

Spontano i lako

– Galerija „Elektrika” je po mnogo čemu bila izuzetna i najviše organska institucija kulture u državi. Jedna od onih retkih tačaka gde osećate da ste na pravom mestu u pravo vreme. Programi su bili najvišeg kvaliteta i odvijali su se jednom spontanošću i lakoćom, pozivajući i goste da postanu učesnici. „Elektrika” bi mogla da bude model kako treba prikazivati kulturu i komunicirati s publikom. Želim da se uskoro ponovo negde pojavi zato što nam već nedostaje – kaže Daniel Kovač, muzičar, slikar i pisac.

Mesto za umetnike

„Moj boravak u Pančevu kao gostujućeg umetnika 'Elektrike' promenio je moje viđenje sveta. U Pančevu sam sreo umetnike ne samo iz Srbije već i iz drugih zemalja – Portugalije, Nemačke, Hrvatske, Švedske, Italije, Francuske... Takođe sam shvatio da, odakle god dolazili, umetnike povezuje njihovo umetničko iskustvo, muzika, stripovi itd. Osećao sam se kao među svojim, mogu čak da kažem da sam u 'Elektrici' upoznao ljude s kojima ću nastaviti da se družim

čitavog života. Kasnije sam pomogao da neki od srpskih umetnika gostuju u Sijetlu. Nastaviću da mislim na Pančevo, 'Elektriku' i festival 'Novo doba'! Sanjam o tome da se vratim i ponovo sretnem sve prijatelje. Srbija je izvanredno mesto, uopšte me ne čudi što je Robert Kramb nacrtao strip pod nazivom 'Srbija, zemlja mogućnosti'. Mislim da je to veoma inspirativno mesto za umetnike", napisao je Pet Motijariti, strip-crtič i ilustrator iz Sijetla